Сніжана ТРИКОЗ
Ганна БЛЕЧ

видавництво
АТЛАНТ

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

підручник інтегрованого курсу для осіб
з особливими освітніми потребами (F70)

2 клас
частина 1

Частина 1
Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ
2 КЛАС

Сніжана ТРИКОЗ, Ганна БЛЕЧ

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

підручник інтегрованого курсу для осіб з особливими освітніми потребами (F70), 2 клас

(у 2-х частинах)

Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ

Київ 2024

УДК 57.081.1*кл2(075.2.056.313)
Т70

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 29.03.2024р, №422)

Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено

Т70

Трикоз С. В., Блеч Г. О.
Я досліджую світ підручник інтегрованого курсу для осіб з особливими освітніми потребами (F70) 2 клас (у 2-х частинах), частина 1— Київ : ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024. — 112 с: іл.

ISBN 978-617-8449-10-0

© Трикоз С. В., Блеч Г. О., 2024
© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024
оригінал-макет,
художнє оформлення, 2024

Я Досліджую світ

Любий учню! Люба ученице!

Запрошуємо тебе у захоплюючу мандрівку, яку допоможе здійснити підручник «Я Досліджую світ!». Разом ми будемо досліджувати і пізнавати навколишній світ, вчитися піклуватися про своє здоров'я, дотримуватися правил поведінки в різних ситуаціях, любити і поважати свій народ, свої традиції, рідну Батьківщину.

Успіхів вам!

Ставте запитання

Щоб дізнатися про все, що нас оточує, потрібно ставити запитання.

Роздивись малюнки. Спробуй запитати про те, що тебе цікавить. У цьому тобі допоможуть слова-питання:

ХТО? ЩО? ЯК? ЩО? КУДИ? ЗВІДСИ?
КОЛИ? НАВІЩО? ЧОМУ? КУДИ? ДЛЯ ЧОГО?

ПРО ЩО ХОЧУ ДІЗНАТИСЬ?

СПОСТЕРІГАЮ.

РОБЛЮ ВИСНОВОК!

Як ми будемо знаходити відповіді

* Будемо спостерігати й досліджувати. Здійснимо мандрівку на такі теми «Наша школа», «Моя сім'я», «Природа навколо нас», «Рідне місто/село», «Моя домівка», «Моє здоров'я».
* Будемо запитувати вчителів та інших дорослих.
* Будемо працювати з підручником та іншими книжками, атласами, журналами.
* Складемо щоденник спостережень за природою і будемо з ним працювати.
* Будемо розмірковувати й робити висновки.

Роздивись малюнки. Покажи, на якому з малюнків діти:

- спостерігають і досліджують;
- здійснюють екскурсію;
- запитують учителя;
- працюють і з книжками.

ЛЮДИНА І СВІТ

З’ясуй, що ти будеш вивчати в цьому розділі. Вирушай у мандрівку великим і цікавим навколишнім світом! Досліджуй його!

ТВОЯ ШКОЛА

ТВОЯ РОДИНА

БАТЬКІВЩИНА

ТВОЯ ОСЕЛЯ

ТВОЯ ШКОЛА

ТИ І ТВОЇ ДРУЗІ

З друзями весело гратися, вони завжди допомагають і дбають одне про одного.

Роздивись малюнки і скажи:

- що роблять друзі;
- що ще вони можуть робити разом.

ДІВЧАТКАМ І ХЛОПЧИКАМ ЦІКАВО ГРАТИСЯ РАЗОМ. ДРУЖБА ДОПОМАГАЄ ТАКОЖ НАВЧАННЮ.

- Як звати твого друга (подругу)?
- Що можна зробити, якщо твій друг не вміє того, що у тебе добре виходить?

ТИ У ШКОЛІ

Роздивись малюнок.

Куди поспішають діти? Хто зустрічає дітей?
Які слова вітання потрібно промовляти?

Дізнайся, як слід розуміти прислів'я.

Хто багато питає, той багато знає.

Гарно учиться – завжди пригодиться.

Роздивись малюнок. Скажи, скільки поверхів у цій школі.

- У якому шкільному приміщенні проходять уроки?
- Що роблять у спортзалі?
- У якому шкільному приміщенні можна вимити руки?
- Що роблять у їдальні?
- Де у школі потрібно перебувати під час повітряної тривоги?

ТВІЙ КЛАС

Клас — це шкільне приміщення, де проходять уроки. У класі є парти для навчання, стіл для вчителя, дошка, вішалка або шафа для одягу, полиці для книжок, куточок для відпочинку.

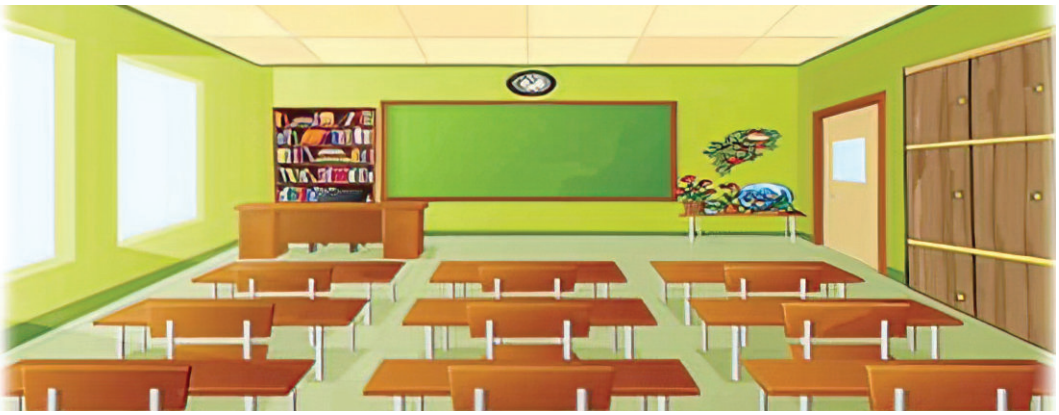

Роздивись малюнок. Розкажи, які предмети ти бачиш у класі.

Запитання

1. На якому поверсі школи розміщується твій клас?
2. Які меблі є у твоєму класі?

Твоїм робочим місцем у класі є парта. На парті можна тримати підручники, зошити, пенал із ручками, олівцями, гумкою, лінійкою.

Запам'ятай!

Не тримай на своєму робочому місці сторонніх предметів.

Роздивись малюнки. Назви предмети, які не можна тримати на парті.

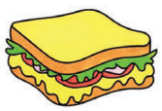

ШКІЛЬНЕ ПОДВІР’Я

Роздивись малюнок. Розкажи: що ти бачиш на шкільному подвір’ї; що є на подвір’ї твоєї школи.

- Чи є біля твоєї школи сад?
- Чи є біля твоєї школи ігровий або спортивний майданчик?

Розкажи й покажи, що є на подвір'ї твоєї школи.

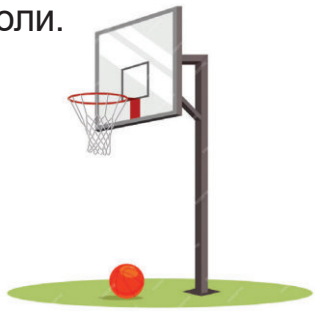

Роздивись малюнки. Розкажи, як учні можуть відпочивати на шкільному подвір'ї.

Придумай дітям імена. Склади розповідь за малюнком.

ХТО ПРАЦЮЄ У ШКОЛІ

У школі працюють представники різних професій.

Досліди! Хто працює у твоїй школі!

Кухарі

Лікар

Вчителі

Прибиральники

Охоронці

- Що робить у школі директор?
- Чи знаєш ти, як звати директора/директорку твоєї школи?
- Як звуть твого вчителя/вчительку?
- З ким ти ще знайомий, хто працює у школі? Як їх звати?
- До кого треба звернутись, якщо погано себе почуваєш?

Зроби висновок і закінчи речення. **У школі працюють представники таких професій: …**

Запам’ятай!

Поважай працю людей усіх професій.

Дбайливо стався до всього, що створено руками й розумом людей.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В ШКОЛІ

У школі необхідно дотримуватися певних правил поведінки. Від твоєї поведінки залежить успішність навчання і здоров'я.

З усіма вітайся.

Вчасно приходь до школи.

Увага: дзвінок!

Вчасно говори про свої потреби.

На уроках не відволікайся,
не розмовляй
з однокласниками,
а уважно слухай вчителя.

- У їдальні не бешкетуй, не розмовляй під час їди — це небезпечно.
- Закінчивши їсти, прибери за собою посуд.

- На перерві поводься спокійно й чемно. Можеш пограти в цікаві ігри.
- Будь уважним/уважною на сходах!

- Почувши сигнал тривоги, зберігай спокій. Виконуй вказівки дорослого. Спокійно рухайся в укриття.

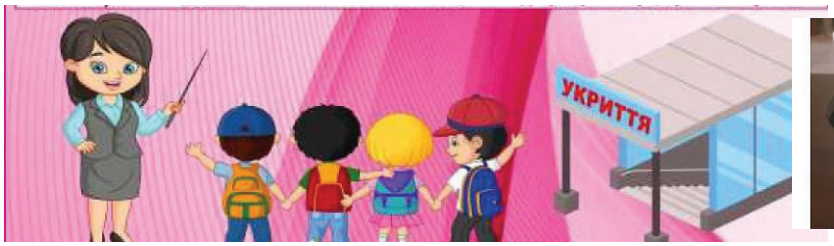

- Візьми з собою рюкзачок «безпеки».

Запитання

1. Яких правил поведінки необхідно дотримуватися в школі?
2. Що ти зазвичай робиш під час перерви?
3. Як ти вважаєш, чому в їдальні слід бути обережним із гарячими стравами?
4. Чому треба бути уважним/уважною на сходах?

Разом з рідними обговори, як потрібно поводитись в школі, щоб не зашкодити собі та іншим.

ДОРОГА ДО ШКОЛИ У МІСТІ

Кожна вулиця має **проїзну частину** для руху транспорту і **тротуар** для руху людей(пішоходів).

Хто такі пішоходи? Ті хто ходять пішки. Наприклад, до школи.

Роздивись малюнок. Знайди на малюнку проїзну частину; тротуар.

Світлофор

Світлофор три ока має,
Він про все розповідає:
Жовтий — стій і роздивись,
Враз замри, не ворушись.
Бо червоний запалає —
Він іти забороняє.
А зелений засвітився —
Це для тебе шлях відкрився.

Запам'ятай!

Починай рух тільки на зелене світло світлофора.

Розкажи, що ти знаєш про світлофор.
Розкажи як ти переходиш вулицю за сигналом світлофора.

Руш!

Зупинись!

Перехід дороги на пішохідному переході

Переходити вулицю можна тільки там, де обладнанні **пішохідні переходи.**

Килимок-помічничок,-
Посмугований бочок,-
На дорозі примостився,
Пішоходові згодився.
Леся Вознюк

Запам'ятай!

Переходь дорогу разом з дорослим.
Перш ніж переходити дорогу, подивись праворуч, потім ліворуч.
Переходь дорогу, якщо немає машин або вони зупинились і пропускають тебе.

Підземний і надземний переходи

Там де вулиця широка,
І машини в два потоки,
Людям важко перейти,
Треба вихід нам знайти.
Під землею є прохід-
Це підземний перехід.
Віра Паронова

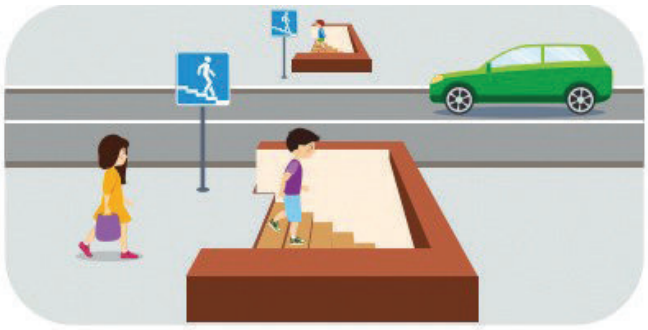

Ти рушай зі мною в ногу,
Перейдем удвох дорогу,
Над землею проведу,
На той бік переведу.

Леся Вознюк

Дорога до школи може бути різною: короткою чи довгою, вузькою чи широкою, а головне вона має бути **безпечною**! Щоб дорога була безпечною, вчися виконувати правила дорожнього руху.

Запам’ятай!

Переходь дорогу лише в дозволених місцях.

**Я ВИКОНУЮ ПРАВИЛА,
ЩОБ ЗБЕРЕГТИ СВОЄ ЗДОРОВ’Я.**

- Які переходи безпечні?
- Що означає червоний, жовтий, зелений кольори світлофора?
- На яке світло світлофора можна переходити дорогу?

Досліди! Скільки разів ти перетинаєш вулицю, коли йдеш до школи?

ДОРОГА ДО ШКОЛИ У СЕЛІ

Роздивись малюнки. Розкажи як дорога до школи відрізняється у місті і селі.

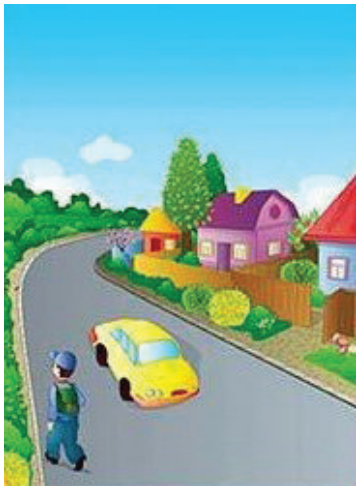

Запам’ятай!

Якщо немає переходу, переходь дорогу там, де її добре видно в обидва боки.

Починай переходити, коли транспорту немає або він дуже далеко.

Прикріпи на одяг світловідбивачі.

БАТЬКІВЩИНА

НАША БАТЬКІВЩИНА – УКРАЇНА

Батьківщина – це країна, де ми народилися і живемо.
Наша Батьківщина – Україна – самостійна, незалежна держава.

В Україні є ліси, луки, гори й моря. Річки й озера. Є багато міст і сіл, в яких живуть працьовиті люди – український народ. Україна має славне минуле. Українці будували свої місця і села, храми, складали пісні й казки, у різні часи боронили свою землю від загарбників.

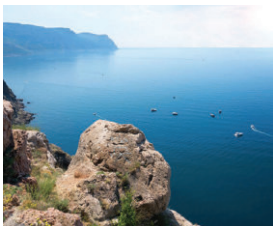

- Як називається наша держава?
- Чим багата Україна?
- Як називається наш народ?

Україна як держава має власні символи — **прапор, герб і гімн.**

Синьо-жовтий Державний Прапор України — символ незалежності нашої держави.
Державний Герб України — золотий тризуб на синьому тлі — це знак держави.
Державний Гімн України — це урочиста пісня, вияв усенародної єдності.

Послухай вірш.

Прапор – це державний символ,
Він є в кожної держави.
Це для всіх – ознака сили,
Це для всіх – ознака слави.
Синьо-жовтий прапор маєм:
Синє – небо, жовте – жито,
Прапор свій оберігаєм,
Він- святиня, знають діти.

Наталка Поклад

Запитання

1. До якого народу ти належиш?
2. Які державні символи має Україна?
3. Про які два кольори розповідається у вірші?
4. Що вони означають?

День Незалежності України

Люди в Україні святкують багато різноманітних свят. Є такі, що важливі кожному. Ці свята називають державними. Найбільше державне свято України – це день Незалежності.

День Незалежності — державне свято України, яке відзначається щороку 24 серпня. В цей день 1991 році Україна була проголошена самостійною, незалежною державою. Це означає, що держава має свою державну мову – українську, свій Державний Герб, Державний Прапор, Державний Гімн.

Роздивись малюнок. На карті зображені міста України, тому що святкування дня Незалежності відзначається у всіх куточках нашої держави.

- Які державні свята ти знаєш?
- Як відзначають день Незалежності у твоєму місті/селі?
- Які правила поведінки під час урочистостей ти знаєш?

Як гадаєш, чому карту України зобразили на тлі жовтої пшениці й синього неба? Що означають ці кольори для нашої держави?

РОСЛИНИ Й ТВАРИНИ – НАРОДНІ СИМВОЛИ УКРАЇНИ

Український народ здавна має свої традиції, звичаї, символи.

Символи — це те, що найбільше любить і шанує народ. Про народні символи складено багато пісень і легенд. Народні символи України — це святині українського народу.

Народні символи України є рослинні і тваринні. Їх відтворюють у вишивці на сорочках, рушниках, у розписі посуду, в писанках.

Послухай і запам'ятай.

Пишна та красива, мов червона калина.
Без верби і калини немає України.

Послухай вірш.

Гарні квіти біля хати
Навесні садила мати.
Чорнобривці чорноброві
Квітнуть в тиші вечоровій.
Чорнобривці чарівні
Так і просяться в пісні.

Василь Кравчук

До рослин – символів українського народу належать верба, дуб, калина, каштан, тополя, вишня, барвінок, мак, чорнобривці, соняшник, волошки.

Досліди, які дерева ростуть біля твоєї оселі.

Разом з рідними, досліди, які рослини — символи України ростуть у твоєму місті/селі.

До тварин — символів українського народу належать: лелека, соловейко, ластівка, зозуля, журавель, півень, бджола, корова, кінь, коза.

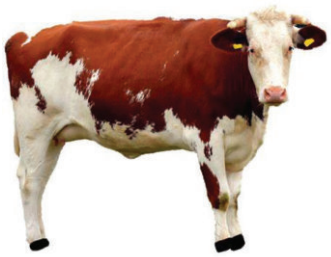

Запам’ятай!

Людина без Батьківщини – як птах без гнізда.

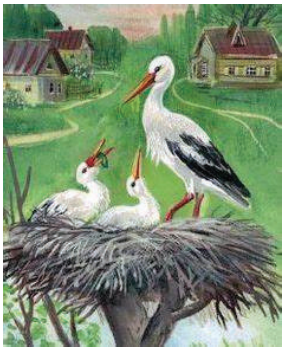

Роздивись малюнок. На ньому зображено прапори різних держав. Знайди й покажи Державний Прапор України.

Роздивись малюнок. На ньому зображено дітей в українському національному одязі. Покажи, де на малюнку: вишиванка; фартух; віночок; чоботи; пояс; шаровари.

Запитання

1. Що таке народні символи?
2. Які рослини — символ України ти знаєш?
3. Яких тварин — символів України ти знаєш?
4. Чи є в тебе вишиванка?

Послухай вірш.

Ой, яка чудова,
світла і багата
українська мова
мова мами й тата.
Мова мами й тата,
діда і бабусі.
Знаю її добре,
Ще краще навчуся.

Марійка Підгірянка

- Якою мовою ти розмовляєш?
- Які мови ти ще знаєш?

Послухай і запам'ятай.

Мова – серце народу.
Для кожного його мова – найкраща і найсолодша.

Запам'ятай!

Мова і звичаї об'єднують людей в один народ.
Українська мова – державна мова України.
Свою мову, країну треба любити, цінувати, берегти.

Традиційні українські страви

Українці – гостинні люди. Українська гостинність та доброзичливість славляться в усьому світі.

Смачна наша українська кухня, щедра, як душа нашого працьовитого народу.

вареники

борщ

голубці

галушки

Запитання

- Які ще українські страви ти знаєш?
- Які страви готують у твоїй родині?

Разом з рідними вдома підготуй рецепт «Моя улюблена українська страва».

Київ – столиця України

Головне місце кожної країни називають **столицею.** Столицею України є місто Київ. Київ розташований на берегах Дніпра – найбільшої річки нашої країни.

У Києві багато вулиць, парків, скверів, пам'ятників, храмів, театрів, музеїв, навчальних закладів. Київ вважають найзеленішим містом країни.

Запитання

1. Як називають головне місто кожної країни?
2. Як називається столиця України?
3. Чому кажуть, що Київ – місто-сад, місто-пам'ятник?
4. На берегах якої річки стоїть Київ?
5. Чому Київ найзеленіше місто країни?

Рідний край – це місце, де ти живеш

- Де ти живеш: у місті чи селі?
- На якому малюнку зображено місто. А на якому – село?

Місто

Місто – це великий населений пункт. Там у квартирах багатоповерхових будинків живе велика кількість людей. У місті є широкі вулиці, проспекти, якими рухається транспорт – автобуси, тролейбуси, трамваї, автомобілі.

У деяких містах є метро. У місті працюють заводи, лікарні, школи, дитячі садочки, бібліотеки, театри, музеї, різні магазини, торгово-розважальні та спортивні комплекси.

Село

Село – це невеликий населений пункт, де в кожній оселі живе окрема родина. Вулицями села можуть рухатись автобуси й автомобілі. У селі люди тримають свійських тварин: свиней, корів, кіз, гусей, курей.

Село – це місце, де людина знаходиться найближче до природи.

Розкажи, чим місто відрізняється від села.

- Хто живе ближче до природи: городяни чи селяни?

Роздивись малюнки. Покажи міські будинки. Потім знайди й покажи сільські будинки.

Вулиці у великих місцях широкі, на них розташовані багатоповерхові будинки. У селі вилиці вужчі, на них розташовані одно- чи двоповерхові будинки.

Запам'ятай!

Назва вулиці, номер дому чи квартири – це твоє місце проживання, тобто твоя домашня адреса.

Запитання

1. Як називається вулиця, на який розташований будинок, у якому ти живеш?
2. Який номер будинку і квартири, у який ти живеш?
3. Назви свою домашню адресу.
4. Для чого потрібно знати свою домашню адресу?
5. Кому можна, а кому не можна її повідомляти?

Роздивись малюнки. Розкажи про заняття людей твого рідного краю.

Роздивись малюнки. Розкажи про природу твого рідного краю.

Ліс

Море

Гори

Луки

Річки

ГРОМАДСЬКІ МІСЦЯ

Жодна людина в світі не може існувати одна. Кожному потрібні допомога, підтримка і спілкування з іншими людьми. Тому люди часто за різних обставин збираються у громадських місцях.

Запам'ятай!

Громадські місця – це місця, які відвідує багато людей.

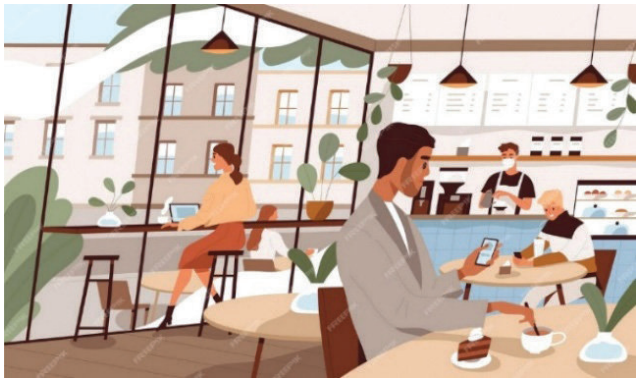

Кафе

Музей

Кінотеатр

Лікарня

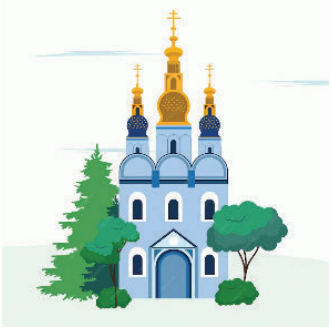

Храм

Бібліотека

Парк

Магазин

Магазини, кінотеатри, театри, музеї, бібліотеки, храми, парки, зоопарки – все це громадські місця.

Назви громадські місця, зображені на малюнках.

- Які ще громадські місця ти знаєш?
- Які з них доводилося тобі відвідувати?

Існують правила поведінки у громадських місцях.

Роздивись знаки, які можуть бути у громадських місцях. Поміркуй, що вони означають.

Громадські місця відвідує багато людей, і тому, щоб всім було зручно, необхідно дотримуватись деяких правил:

- Тихо розмовляти.
- Рухатись повільно.
- Їсти тільки в спеціально призначених для цього місцях.

Роздивись малюнки. Розкажи, що роблять діти в парку. Хто з них не дотримується правил поведінки у громадських місцях?

Запам'ятай!

Головними правилами поведінки в громадських місцях є дотримання порядку, ввічливість, взаємодопомога та взаємоповага до інших людей.

У театрі та кінотеатрі

Відвідування театру чи кінотеатру – це радісна подія.
У театрі чи кінотеатрі ти – глядач чи глядачка.

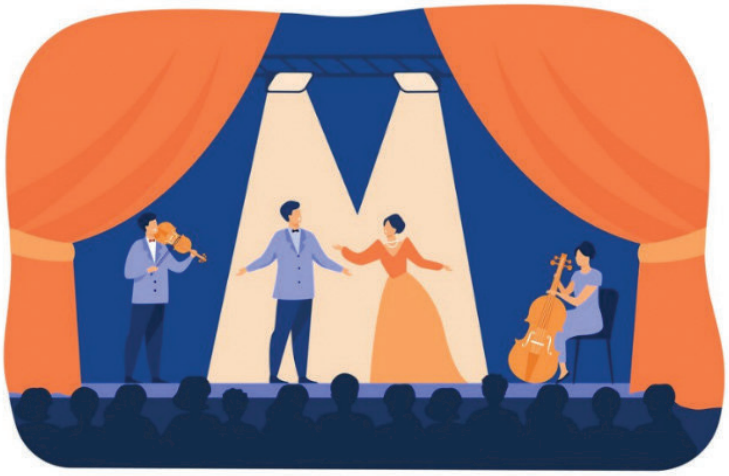

Існують певні правила поведінки у кінотеатрі, театрі, музеї, на виставці, у бібліотеці, у храмі.

Запам'ятай!

Правила поведінки у театрах та кінотеатрах:

- На виставу чи фільм слід приходити вчасно.
- На своє місце проходять між рядами обличчям до глядачів.
- Під час перегляду вистави чи кінофільму потрібно уважно дивитись та слухати.
- Акторам за виставу потрібно дякувати оплесками.

У музеї

У музеї ти відвідувач чи відвідувачка.

- Чи був/була ти у музеї ?
- Що тобі там запам’яталося?

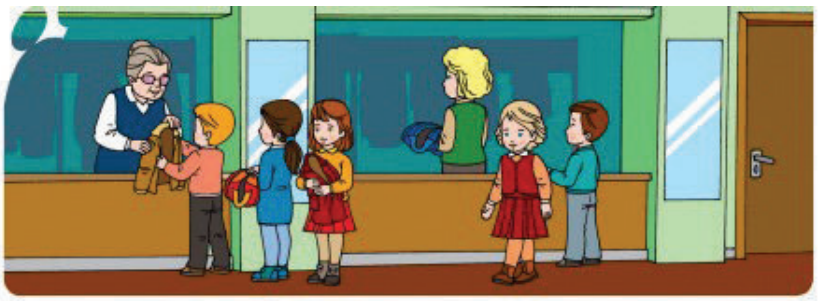

Запам’ятай!

Правила поведінки у музеї та на виставці:

- В музеї та на виставці тихо розмовляють та рухаються.
- Експонати не торкають.

Склади за малюнками розповідь про правила поведінки у музеї.

У бібліотеці

У кожному місці чи селі, у кожній школі є бібліотека. Це особливе місце де зберігаються книги, журнали, газети, підручники. Всі можуть приходити і читати, чи брати книги на деякий час з собою додому. А після прочитання їх треба обов'язково повернути, щоб інші діти теж змогли читати захопливі історії.

Бібліотека - це місце де читають, навчаються, пізнають нове.

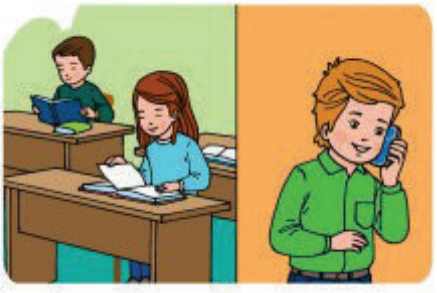

Склади за малюнками правила поведінки в бібліотеці.

ТРАНСПОРТ

Роздивись малюнки. На них зображено різні види транспорту. Покажи де на малюнку: таксі, поліцейська машина, трактор, грузова машина, пожежна машина,машина швидкої медичної допомоги, літак, корабель, човен.

Громадський і спеціальний транспорт

Транспорт, який їздить по землі називається **наземним.** У місті людей перевозять громадським транспортом – це автобуси, тролейбуси, трамваї; у селі – це автобуси, маршрутні таксі.

Існує ще і **спеціальний транспорт.** Ці автомобілі часто мають сирену – голосний звук, який дає знати іншим, що для цього транспорту потрібно звільнити дорогу, бо він дуже поспішає комусь на допомогу. Це пожежна машина, машина швидкої медичної допомоги, поліцейська машина.

- Який громадський транспорт є у твоєму місті / селі, у якому ти живеш?
- Чи користуєшся ти громадським транспортом, щоб дістатися до школи?

Водний транспорт

Роздивись малюнки. Існує багато видів **водного** транспорту, який перевозить вантажі і пасажирів у різні міста та країни. Це кораблі, яхти, катери, лайнери, баржі, пороми.

Пором

Вітрильник

Баржа

Надувний човен

Моторний човен

Лайнер

- Який транспорт зображено на малюнках?
- Назви види водного транспорту.
- Чи доводилося тобі користуватися водним транспортом? Розкажи про це.
- Хто головний на кораблі?

Повітряний транспорт

Роздивись малюнки. Першим **повітряним** транспортом був дирижабль. Нині можна розважитися політавши на повітряній кулі. А швидко дістатися з однієї країни в іншу можна літаком.

Дирижабль

Повітряна куля

Вертоліт

Літаки

- Хто керує літаком?
- Чи літав/літала ти колись літаком? Розкажи про це.

Залізничний транспорт

Роздивись малюнки. Поїзди, що рухаються по рейкам – **це залізничний транспорт. Пасажирський електропоїзд** перевозить людей, які називаються пасажири. **Товарний** поїзд може перевозити вантажі, зерно, меблі, автомобілі.

Швидкісний поїзд

Електропоїзд

Товарний поїзд

- Як називають водія поїзда?
- Чи була в тебе мандрівка поїздом?
- Де можна купити квіток на поїзд?

Покажи, який малюнок «зайвий» у кожному рядку. Поясни свою відповідь.

Роздивись малюнки. Склади за малюнками речення.

Почни так: «По дорозі їде машина».

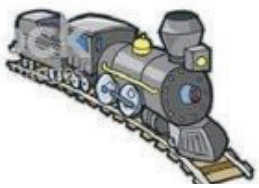

Опиши кожен вид транспорту **за планом.**

1. Що це?
2. Який вид транспорту?
3. Де та як використовують?
4. Назви колір та розмір?
5. Яку будову має?
6. Що потрібно для руху?
7. Як люди доглядають за цим транспортом?

Що це?

Який вид транспорту?

Де та як використовують?

Колір та розмір?

Яку будову має?

Що потрібно для руху?
Як доглядають?

Правила поведінки в громадському транспорті

Людей перевозять автобуси, тролейбуси, трамваї, метро. Цей транспорт називають громадським. Якщо ти користуєшся таким транспортом, то ти пасажир чи пасажирка.

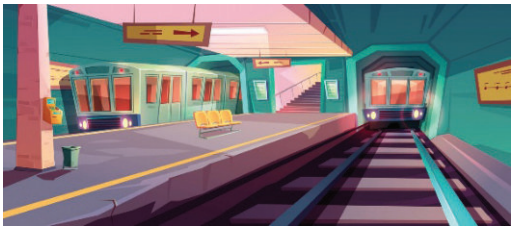

Склади за малюнками правила поведінки пасажирів на зупинці громадського транспорту.

Очікуй транспорт на зупинці. Заходь у транспорт тільки після його повної зупинки. Не стій перед дверима. Пропусти пасажирів, які виходять.

Роздивись малюнки. Склади за малюнками розповідь, про правила поведінки пасажирів у громадському транспорті.

У транспорті сиди або стій, тримаючись за поручень.
Не сміти, не розмовляй голосно, не бешкетуй,
поводься ввічливо.

Запам’ятай!

Дотримуй правил поведінки в громадському транспорті, тоді твоя поїздка буде безпечною.

ТВОЯ БЕЗПЕКА

ОСОБИСТА БЕЗПЕКА

За межами домівки і школи ти опиняєшся серед незнайомих тобі людей. Пам’ятай, що не всі незнайомці бажають тобі добра.

Запам’ятай!

Не спілкуйся з незнайомими людьми.

На всі пропозиції незнайомця відповідай: «Ні».

Роздивись малюнки. Запам’ятай **правила особистої безпеки.**

- Спілкуйся на вулиці тільки з рідними, друзями або добре знайомими людьми.

- Іграшки або солодощі бери тільки в рідних або друзів.

- Сідай у машину тільки з рідними людьми.

• Гуляй тільки зі знайомими й рідними людьми. Гуляй на дитячих і спортивних майданчиках, на подвір'ях, у парках.

• Оминай каналізаційні люки, смітники.

• Уникай спілкування з незнайомими та бездомними тваринами.

Запам'ятай!

Якщо ти загубився/загубилася або заблукав/заблукала, то не плач, а зверніть по допомогу: до поліцейського, продавця в магазині, жінки з дитиною.

Запитання

1. Чому, на твою думку, не можна розмовляти з незнайомими людьми на вулиці?
2. Що ти зробив/зробила би, якби загубився або заблукала?

БЕЗПЕКА ВДОМА

Запам’ятай!

Заходь у ліфт лише з рідними або добре знайомими людьми.

Запам’ятай!

Якщо ти сам/сама удома, то відчиняй двері лише членам родини або близьким друзям.

Якщо ти сам/сама удома, то обирай безпечні ігри й заняття: грай у настільні ігри, малюй, розглядай книжки. Проводь дозвілля у своїй кімнаті або спеціально облаштованому для цього місці. Обговори з батьками, де тобі можна гратися, а де — ні.

Роздивись малюнки. Чим можна зайнятися, коли залишаєшся наодинці вдома?

Роздивись малюнки. Покажи й назви приміщення, де дитина може безпечно проводити дозвілля.

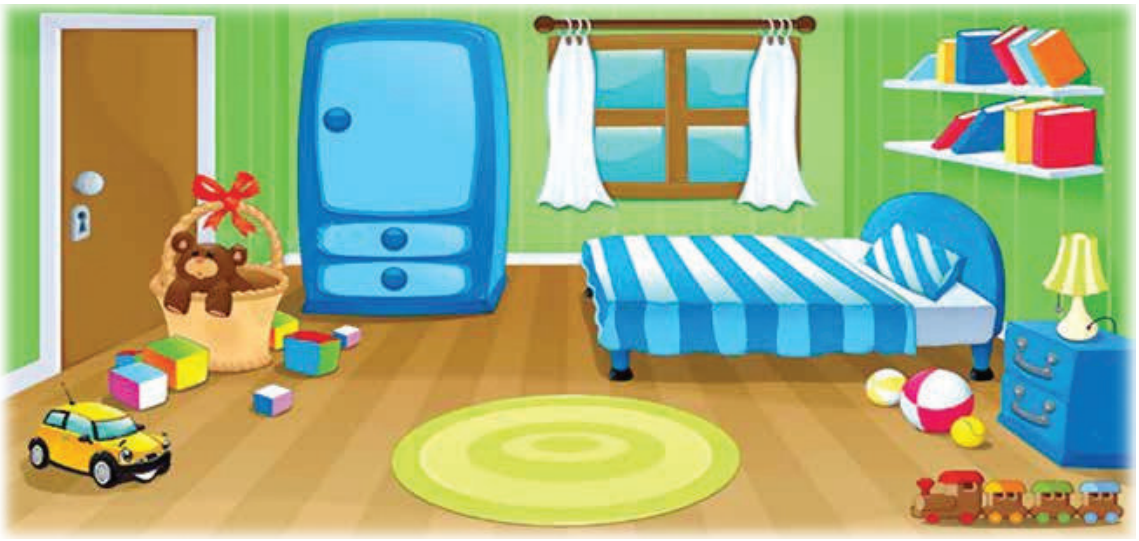

- Чому, на твою думку, кухня – небезпечне місце для розваг?
- Чи безпечно гратися на балконі? Чому?

Роздивись малюнки. Які місця для ігор та розваг є безпечними?

У кожній оселі є багато господарських предметів та інструментів. Якщо необережно поводитися з ними, то можна порізатися, вколотися.

Назви зображені господарські предмети та інструменти.

Запам'ятай!

Господарські предмети та інструменти – не іграшки. Користуватися ними слід обережно й під наглядом дорослих.

Люди використовують у побуті електричні прилади. За неправильного користування електричні прилади можуть спричинити пожежу або вразити струмом.

Запам'ятай!

Небезпечна ситуація – це загроза для життя і здоров'я людини.

Якщо вдома нікого немає і щось трапилося небезпечне, слід повідомити батьків телефоном або звернутися до родичів чи сусідів.

Запам'ятай!

Якщо ти сам/сама удома й виникла пожежа, то негайно:

- вийди з приміщення;
- поклич на допомогу;
- зателефонуй за номером **101** і виклич пожежно-рятувальну службу.

Запам'ятай!

Щоб викликати поліцію, зателефонуй за номером 102.

Запам’ятай!

Якщо людині стало погано, слід викликати швидку допомогу за номером 103.

Подивись вдома відео про безпеку та правила поведінки під час повітряної тривоги.

Запитання

1. Чи можна відчиняти двері незнайомим людям? Чому?
2. Що ти робиш, коли залишаєшся сам/сама удома?
3. У якому приміщенні ти зазвичай проводиш дозвілля?
4. Якими господарськими предметами ти вмієш користуватись? Роби це тільки під наглядом дорослих.
5. Що може статись, якщо неправильно користуватися електричними приладами?
6. Що ти зробиш, якщо в твоїй оселі раптом виникне пожежа?

БЕЗПЕЧНИЙ ВІДПОЧИНОК

У будь-яку пору року найкраще активно відпочивати на природі.

Узимку весело кататися на санчатах, лижах, ковзанах, гратися у сніжки.

Запам'ятай!

Обирай за допомогою дорослих безпечні місця для зимових розваг: парки, ігрові та спортивні майданчики.

За малюнком розкажи, як діти активно відпочивають узимку.

Щоб не застудитися, вдягайся по погоді, дихай носом. Якщо ти змерз/змерзла, то відразу йди додому.

Улітку ти можеш багато часу проводити на свіжому повітрі: гуляти в парку, в лісі, плавати, засмагати, грати в рухливі ігри, кататися на велосипеді, на роликах.

Запам'ятай!

Обирай безпечні місця для літніх розваг: подвір'я, парки, сквери, спеціально обладнані майданчики.

За малюнками розкажи, як діти активно відпочивають улітку.

Запам'ятай!

Під час відпочинку біля моря або річки купайся лише під наглядом дорослих. Захищай голову від сонця.

Запитання

1. Які безпечні місця потрібно обирати: для зимових розваг; для літніх розваг?
2. Які твої улюблені розваги: взимку; влітку?

ДОМІВКА

ТВОЯ ОСЕЛЯ

Оселя в селі відрізняється від оселі в місті.

Роздивись малюнки. Це оселя в селі. Біля будинку, де живе сім'я, зазвичай є криниця, сарай, хлів, погріб. Також є сад або город. Для опалення приміщень будинку та приготування їжі може використовуватися піч.

У сучасних будинках печей немає, бо використовується центральне опалення. У будинку є вітальня, спальні кімнати, кухня, ванна кімната, вбиральня.

- Як ти думаєш, що таке: сарай, хлів, погріб?
- Чи є біля твого будинку сад?
- Чи є город?

Роздивись малюнки. У містах зводять переважно високі будинки з ліфтами. У багатоповерхівках на кожному поверсі розміщено по кілька квартир. У квартирах є передпокій, вітальня, спальні кімнати, кухня, ванна кімната, вбиральня. Є балкони.

- Подумай і скажи, чим відрізняються сільські й міські будинки.
- Що ти можеш розповісти про будинок, у якому живеш?

Роздивись малюнки.

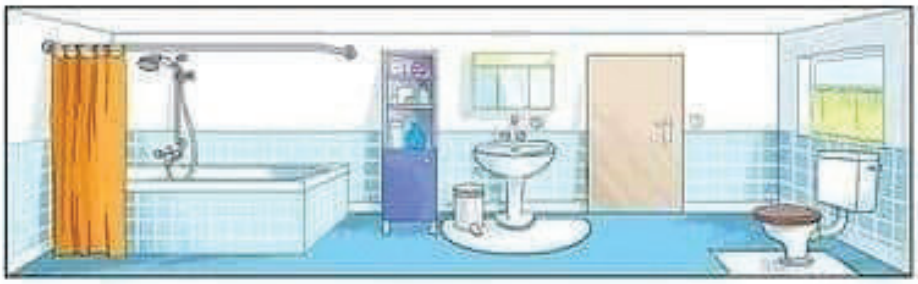

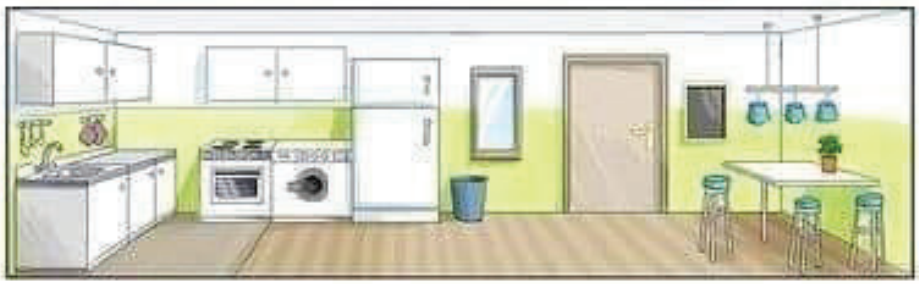

Закінчи речення.

Їжу готують у....

Сплять у…

Приймають гостей у....

Знімають верхній одяг та перевзуваються в капці у....

Приймають душ, ванну у. . . кімнаті.

Діти грають і навчаються у...кімнаті.

ТЕХНІКА В ДОМІ

У кожного вдома є «помічники», які допомагають приготувати їжу, випрати й випрасувати речі, прибрати в оселі, охолодити чи зігріти повітря тощо. Це побутова техніка, або побутові прилади, які допомагають людині у побуті та полегшують повсякденне життя. Працюють вони за допомогою електроенергії.

Роздивись малюнки. Яку домашню роботу полегшують побутові прилади?

Запам'ятай!

Користуватися електроприладами треба дуже обережно і тільки під наглядом дорослих.

- Які побутові прилади використовують у тебе вдома?
- Чи може твоя сім'я обійтися без побутової техніки?
- Якими електроприладами користується твоя сім'я на кухні?

Покажи, який малюнок «зайвий». Поясни свою відповідь.

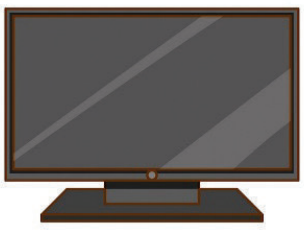

МЕБЛІ

Роздивись малюнки. Шафа, комод, стіл, стілець, ліжко, диван, комод, табуретка — **це меблі.** Розкажи, навіщо потрібен кожен предмет.

Запитання

1. Які меблі є у твоїй кімнаті?
2. На чому ти спиш?
3. Які меблі є в кухні?
4. Які меблі є у вітальні?

ПОСУД

Роздивись малюнки. Тарілка, ложка, виделка, ніж, кастрюля, сковорідка, чайник, чашка, склянка, ківшик — **це посуд**. Розкажи, навіщо потрібен кожен предмет.

- В якому посуді варять борщ?
- В якому посуді можна посмажити картоплю?

Впізнай посуд за його частинами. Покажи і назви частину кожного предмету посуду.

Покажи, який малюнок «зайвий» у кожному ряді. Поясни свою відповідь.

Кухонний посуд використовують для приготування та зберігання їжі.
Столовий посуд використовують для сервірування стола.
Столові прибори — це ложки, виделки, ножі.
Чайний посуд – використовують для чаювання.

Роздивись малюнки. Покажи, який кухонний посуд буде стояти на плиті, столовий посуд- у шафі, на столі-посуд для чаювання.

Роздивись малюнки. Склади за ними відповідні речення. Почни так: «Кухар варить суп».

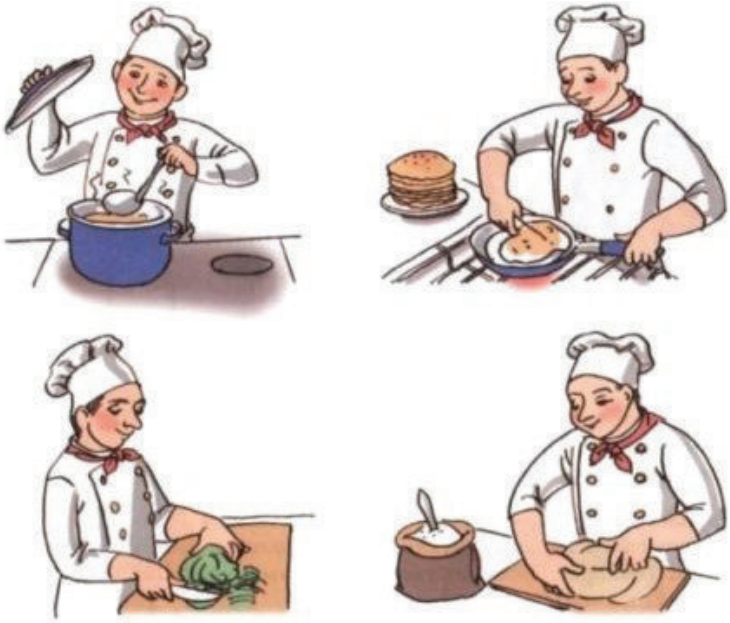

Роздивись малюнки. Покажи предмети, які треба кухарю для роботи.

- Для чого потрібний кухонний посуд?
- Яким столовим прибором їдять морозиво?

Роздивись малюнки і розкажи, що потрібно робити, щоб посмажити яєшню.

Роздивись малюнки і розкажи, що потрібно робити, щоб приготувати смачний овочевий салат.

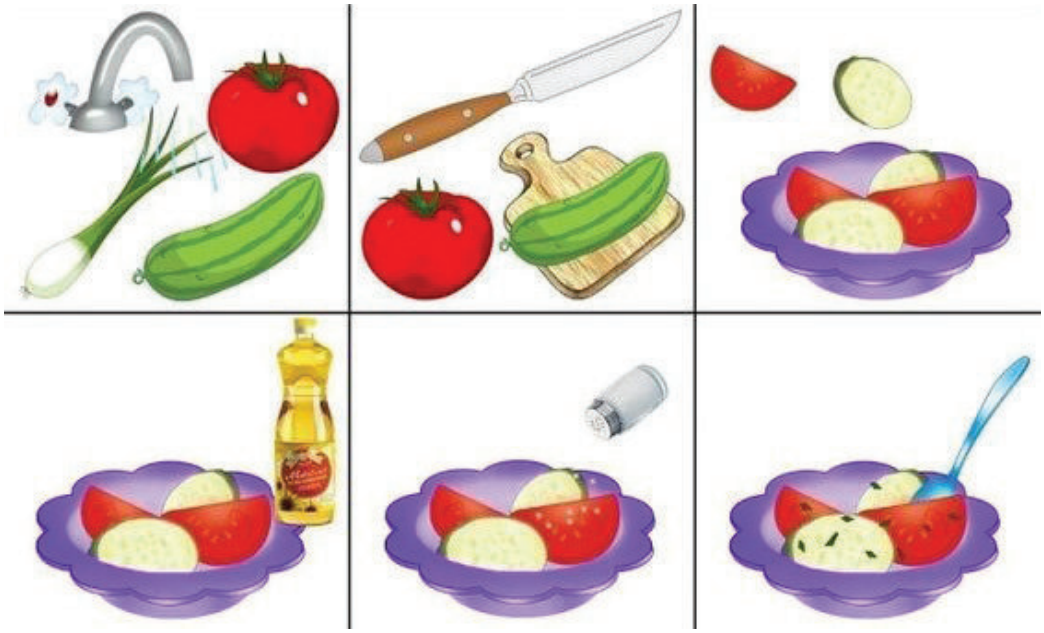

Роздивись малюнки. Назви, які предмети можна побачити на кухні?

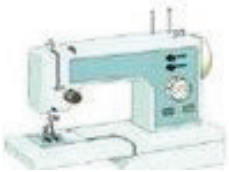

Закінчи речення.

Кастрюля – посуд, а диван – … .

Холодильник – побутова техніка, а тарілка – … .

Стіл – меблі, а пральна машина – … .

Чашка, ложка, чайник, тарілка – це … .

Ліжко, шафа, полиця, стілець – це … .

Фен, міксер, праска – це … .

Роздивись малюнок. Розкажи про поведінку дітей за столом.

Разом з рідними створи проєкт «Правила поведінки за столом».

Відгадай загадки. Знайди на малюнку відгадки.

У ній варять борщі,
Компот і кашу
На всю сім'ю
Велику нашу! *(Каструля)*

Якщо добре заточений,
Все він легко ріже дуже,
Хліб, картоплю, буряк, м'ясо,
Рибу, яблука і масло. *(Ніж)*

Гострі зуби вона має,
Їсти нам допомагає.
Що бере в тарілці - все,
Нам до рота донесе. *(Виделка).*

ТВОЯ СІМ’Я

ЧЛЕНИ РОДИНИ

Найближчими для тебе людьми є члени твоєї сім’ї: твої батьки, твої рідні брати, сестри та інші близькі родичі, які живуть разом. Твоя сім'я – це найрідніші для тебе люди. У дружній сім'ї поважають одне одного, допомагають, дбають одне про одного.

Запам’ятай!

Люби та поважай членів своєї сім’ї, допомагай їм.

Розкажи, чи велика твоя сім’я. Назви імена тих, хто живе поруч з тобою.

- Хто для тебе є найріднішими й найближчими людьми?
- Як звати наймолодшого члена сім’ї?
- А найстаршого?

Послухай вірш.

Дуже гарна в нас сім’я,
В кожного – своє ім’я.
Дід Тарас, бабуся Зоя,
Тато Ігор, мама Оля.
Брат Андрій,
Сестричка Валя,
А мене зовуть Наталя.

Наталія Шост

Про яких членів своєї сім’ї розповідає дівчинка Наталя?

Роздивись малюнок. На ньому зображено фотоальбом з фотографіями родичів Наталії.

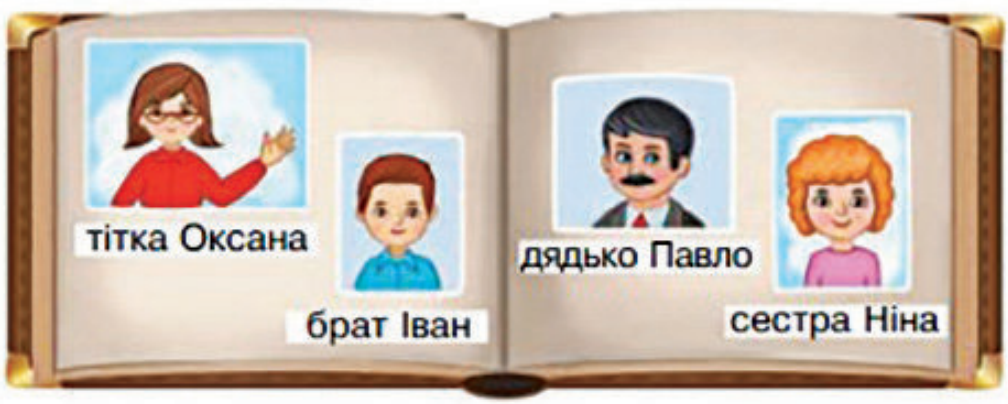

Разом з рідними подивись свій сімейний фотоальбом. Разом пригадайте, цікаві події, які були у вашій сім’ї.

ОБОВ’ЯЗКИ В СІМ’Ї

Щоб дома було затишно, що усі були здорові й щасливі, кожен член сім'ї має виконувати свої обов’язки.

Роздивись малюнки. Розкажи, які хатні обов’язки в дорослих у сім’ї.

У школі у тебе є обов'язки: старанно навчатися, досліджувати навколишній світ.

Вдома у тебе як у члена сім’ї теж мають бути обов’язки. Є чимало посильних хатніх робіт, які ти можеш виконувати.

Розкажи за малюнками, які хатні роботи виконують діти.

Запам’ятай!

Виконуй свої домашні обов’язки, допомагай рідним.

- Які ще домашні обов’язки можуть виконувати діти?
- Які в тебе домашні обов’язки?

Роздивись малюнки. Розкажи, які вчинки дітей порадують батьків чи рідних.

Роздивись малюнки. Назви предмети, що потрібні для хатніх робіт.

У твоєму житті відбулися зміни. Ти навчаєшся у школі й уже багато чого вмієш робити самостійно. Удома, у школі, у гуртках, із книжок ти ще багато чого дізнаєшся та навчишся робити.

Роздивись малюнки. Що вміють робити діти?

Дізнайся, як слід розуміти прислів'я.

Не кажи – не вмію, а кажи - навчуся.

ПРОФЕСІЇ ТВОЇХ РІДНИХ

У кожної дорослої людини є професія. **Професія** – це така справа, яка приносить користь людям.

Роздивись малюнки. Назви кожну професію.

Які професії ти ще знаєш?

Розпитай у рідних, де і ким вони працюють?
Запитай, чому батьки обрали саме цю професію?

Послухай слова-дії. Покажи та назви відповідні професії на малюнку.

Лікує людей (хто?) - …

Керує автівкою, автобусом (хто?)-…

Навчає дітей у школі (хто?)-…

Виховує дітей у школі і дитсадочку (хто?)-…

Будує будинки (хто?)-…

Продає товари (хто?)-…

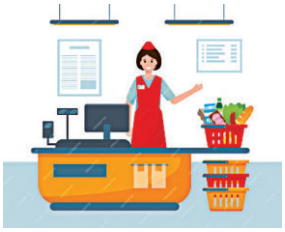

Послухай речення.

Вчитель лікує хворого, а лікар навчає учнів.

Продавець видає книги, а бібліотекар продає книги.

Музикант грає у футбол, а футболіст грає на піаніно.

- Чи так буває?
- Знайди та виправ помилки.

ВИХІДНИЙ ДЕНЬ

Вихідні дні – це час, коли вся родина може зібратися разом. Є багато цікавих і корисних занять, яким можна присвятити своє дозвілля.

Роздивись малюнки. Назви всіх зображених членів сім'ї.

Розкажи: хто що робить, хто кому допомагає.

Як твоя сім'я проводить вихідні дні влітку, а як – взимку?

Коли в тебе є вільний час ти можеш займатися своїми улюбленими справами. Якомога більше вільного часу проводь на свіжому повітрі, грай у рухливі ігри.

Запам'ятай!

Вільний час проводь цікаво, з користю для себе і свого здоров'я.

- Чим ти любиш займатися під час дозвілля?
- Яке твоє улюблене заняття?

Створи з рідними фотоколаж «Мій вихідний день».

СВЯТА

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

У кожній сім'ї є свої традиції, свята та події, які прийнято святкувати разом. День народження – це день, у який народилася людина, яку вітають та дарують їй подарунки.

Роздивись малюнок. Розкажи, що святкує родина.

Гості можуть прийти до тебе на день народження чи з іншої нагоди. Щоб їм у тебе сподобалося дотримуй правил гостинності.

Розкажи за малюнками правила гостинності.

- У яку пору року день народження у тебе?
- Скільки років буде тобі у наступному році?
- Які ще свята відзначають у твоїй сім'ї?

ДЕНЬ МАТЕРІ

День матері — міжнародне свято на честь матерів. В Україні офіційно відзначається щорічно у другу неділю травня.

Свято відзначають у багатьох частинах світу, щоб кожна матуся відчула любов і вдячність своїх дітей. Свято «День матері» - доповнює подібні урочистості на честь членів сім'ї: День батька, День братів і сестер та День бабусь і дідусів. Ці свята покликані вшановувати родину й родинні зв’язки, які важливі для всіх людей.

1. Чому діти вітають матусю?
2. У кого свято?
3. Як гадаєш, для кого твоя бабуся є мамою?
4. Як ти привітаєш своїх маму, бабусю?

Ось що ти можеш приготувати на свято своїй матусі:

- подарувати квіти;
- намалювати малюнок;
- зробити аплікацію;
- вивчити вірш;
- заспівати пісню.

Послухай вірш.

Моя мама

Снилось мені ясне сонце,
що в хаті світило, —
а то лиш так моя мама
дивилася мило.

Приснився мені легкий вітрик,
що пестив колосся, —
а то мені моя мама
гладила волосся.

Снилася мені ягідочка,
як мед, солоденька, —
а то мене цілувала
мама дорогенька.

Снилося мені, що на крилах
Я вгору несуся, -
А то мене із постелі
Піднесла матуся.

Снились мені ангелики,
Що в рай мене несли,
А то мами ніжні ручки,
До серця притисли.

Марійка Підгірянка

1. Кого зображено на малюнку?
2. Як хлопчик збирається вітати свою маму?
3. Як ти привітаєш свою матусю зі Святом матері?

Склади розповідь «Моя матуся» за планом:

- як звати твою матусю;
- яка вона;
- де працює;
- що ви найбільше любите робити разом.

Дізнайся, як слід розуміти прислів'я.

При сонечку тепло, а при мамі добре.

Зроби листівку у подарунок мамі.

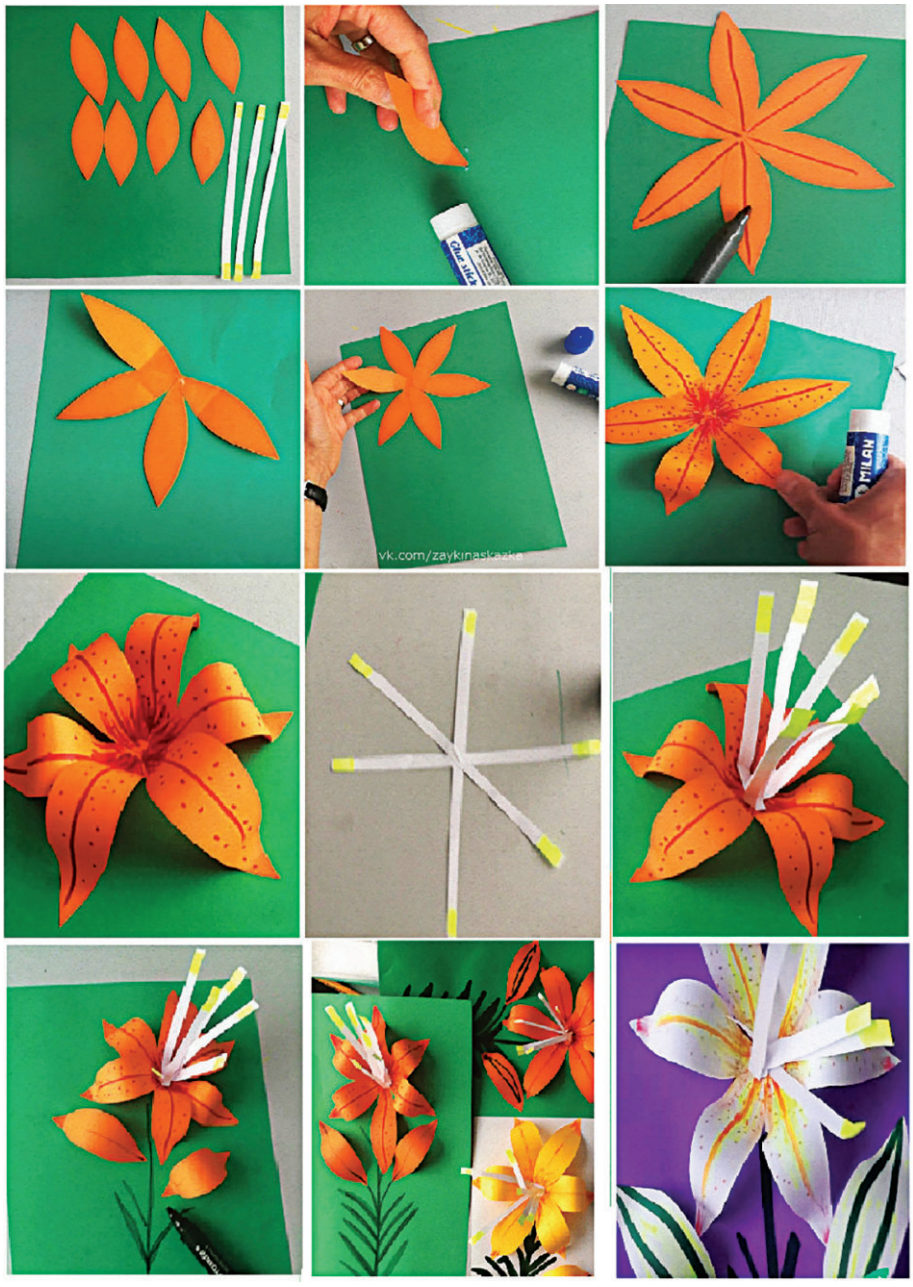

ДЕНЬ БАТЬКА

День батька — щорічне свято на честь батька. В Україні День батька відзначається в третю неділю червня. Це свято нагадує нам про важливість родини, дає привід вшанувати наших рідних.

Розкажи про свого тата.

- Як його звуть?
- Який твій тато?
- Ким тато працює?

Дізнайся, як слід розуміти прислів'я.

Який кущ, така й хворостина, який батько, така й дитина.

Яка гребля, такий млин; який батько, такий син.

Роздивись малюнки. Назви справи, які можна робити разом з татом.

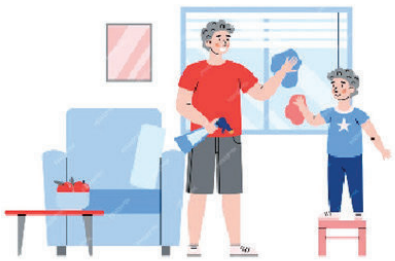

ЛЮДИНА

Роздивись малюнки. З’ясуй, що ти будеш вивчати в цьому розділі.

ТВОЄ ТІЛО

ТВОЄ ЗДОРОВ’Я

ТВІЙ НАСТРІЙ

ТВОЄ ТІЛО

Роздивись малюнок. Покажи: де дівчинка, а де хлопчик.

- У кого з намальованих дітей світле волосся, а в кого темне? У кого довге волосся, а в кого коротке? У кого кудряве волосся, а в кого пряме?
- У кого карі очі, а в кого блакитні?
- Хто вищий на зріст, а хто нижчий?

Люди на нашій планеті відрізняються одні від одних навіть кольором шкіри.

Покажи, у кого із зображених дітей: світла шкіра; темна шкіра; жовта шкіра. Якого кольору твоя шкіра?

Усі люди різні, але будова тіла в них однакова.

Запитання

1. Хто ти — хлопчик чи дівчинка?
2. Які в тебе очі, волосся? Якого кольору твоя шкіра?
3. Які імена хлопчиків і дівчаток ти знаєш?

Голова, шия, тулуб, руки, ноги — це **частини тіла людини.**

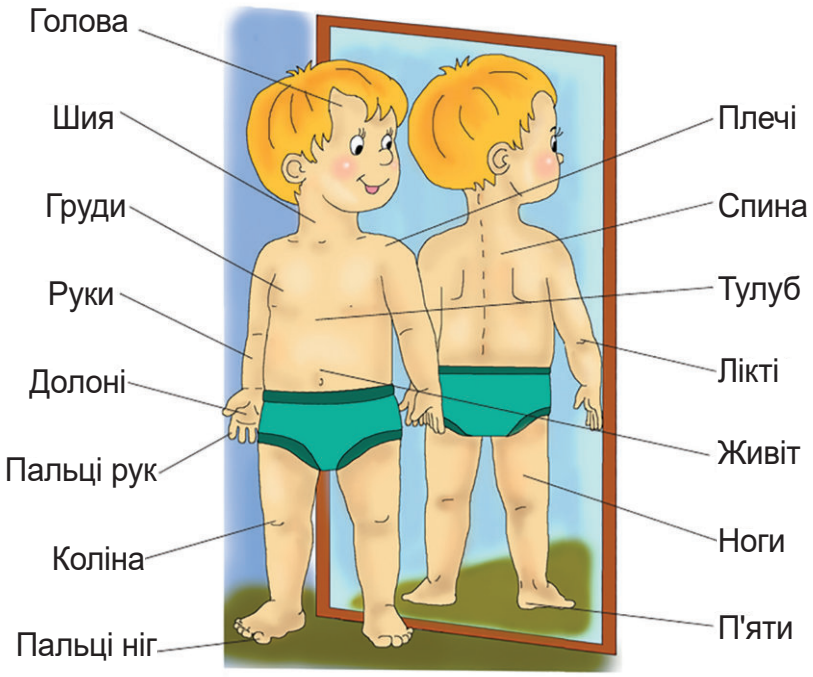

- Подумай, які частини тіла людини є парними (по дві).
- Покажи на собі частини тіла.

ТВОЄ ЗДОРОВ'Я

ЗДОРОВА ЛЮДИНА!

Коли людина здорова, у неї нічого не болить. Вона добре спить уночі, має гарний настрій, добрий апетит.

Здорова дитина залюбки навчається і активно відпочиває.

Роздивись малюнки і розкажи, що потрібно робити, аби бути здоровою людиною.

Запам'ятай!

Щоб бути здоровою людиною:

- дотримуйся режиму дня, вчасно лягай спати;
- дотримуйся особистої гігієни;
- гуляй на свіжому повітрі, більше рухайся, загартовуйся;
- правильно і вчасно харчуйся;
- займайся спортом;
- якщо захворів/захворіла, то дослухайся до порад лікаря.

Фізична активність і загартування організму

Роздивись малюнки. Запам'ятай, що потрібно робити, аби бути здоровою, енергійною, сильною людиною.

Щодня робити ранкову зарядку.

Займайся фізкультурою.

Займайся спортом.

Більше рухатися і бувати на свіжому повітрі.

- Що потрібно робити, щоб бути здоровою і сильною людиною?
- Як ти піклуєшся про своє здоров'я?

РЕЖИМ ДНЯ

Дотримуватися правильного режиму дня означає: в один і той самий час прокидатися, снідати, іти на навчання, обідати, відпочивати, вечеряти, лягати спати.

Запам'ятай!

Якщо хочеш бути здоровою людиною, то дотримуйся режиму дня.

Роздивись малюнки і розкажи, що діти роблять на протязі дня.

РАНОК

ДЕНЬ

ВЕЧІР

НІЧ

- Що ти робиш після того, як прокинувся/ прокинулася?
- Чи робиш ти ранкову зарядку?
- Що ти робиш коли повертаєшся зі школи?
- Що ти робиш увечері?

ЯК ТИ РОСТЕШ І ЗМІНЮЄШСЯ

Усе живе росте. Ростеш і ти.

Протягом життя людини змінюється її зовнішність. Це відбувається через те, що змінюється вік людини.

Роздивись малюнки. Розкажи як змінюється людина впродовж життя?

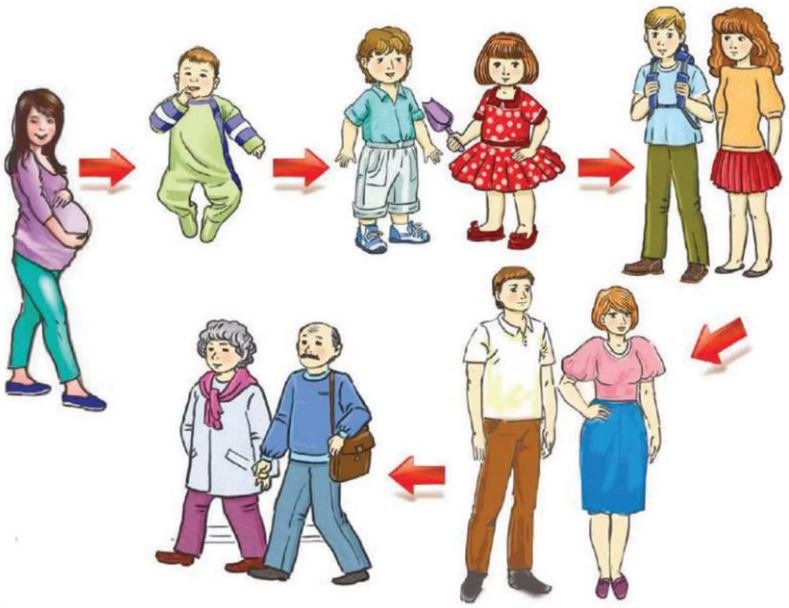

Відгадай загадки.

Пливе він, біжить, минає,
Усе життя ходить, а з місця не сходить.
День і ніч іде, а ніколи не дійде.*(Годинник)*

Нам його не вистачає.
Щойно осінь – вже зима,
Ось він був, а вже нема. *(Час)*

ЯК ТИ ПІЗНАЄШ СВІТ

В організмі людини є помічники, які дають змогу дізнаватися про все на світі. Це – **органи чуття.** Люди сприймають навколишній світ за допомогою очей, вух, носа, язика та шкіри.

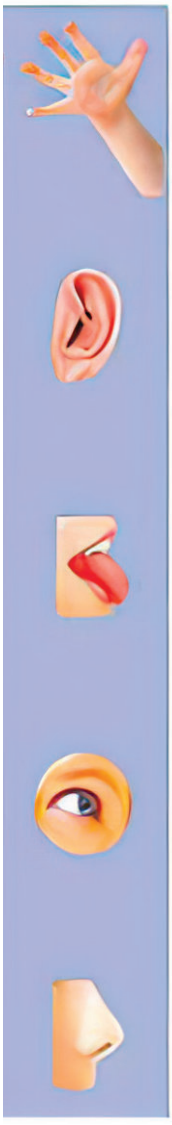

дотик

слух

смак

зір

нюх

- Для чого потрібні органи чуття?
- Які органи чуття ти знаєш?

ТВОЇ ОЧІ

Подивись навколо себе. Що ти бачиш? Який орган допоміг тобі це зробити?

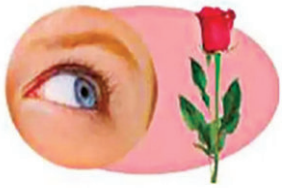

Очі - орган зору. Очі потрібні людині, щоб бачити, розрізняти кольори, форму, розміри предметів.

Скажи, чим відрізняються намальовані предмети? Завдяки чому ти дізнався/ дізналася про це?

колір і кількість →

форма →

розмір →

Роздивись малюнки. Розкажи, від чого псується зір. Склади корисні поради для дітей, як зберігти зір.

Запам’ятай!

У людей два ока. За допомогою очей ми бачимо та отримаємо задоволення від природи, читання книжок. Зір потрібно берегти.

ТВОЇ ВУХА

Прислухайся довкола. Які ти звуки чуєш? Який орган допоміг отримати тобі цю інформацію?

Вуха – орган слуху. Вуха потрібні людині, щоб чути й розрізняти звуки. За допомогою слуху ми сприймаємо інформацію. Ми чуємо звуки природи, музики.

Слухаємо казки, які нам читають. Ми чуємо дзвінок, який повідомляє про початок і закінчення уроку. За допомогою слуху ми можемо спілкуватися між собою.

За малюнками розкажи, що ми чуємо.

шум моря

шепіт

шум дощу

мовлення людей

гудіння вітру

звуки автомобіля

Роздивись малюнки. Що можна сприймати за допомогою слуху?

Форма

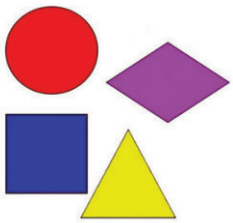

Колір

Звук

Роздивись малюнки. Розкажи, від чого псується слух. Склади корисні поради для дітей, як зберігти слух.

Запам'ятай!

Слух потрібно берегти. У холодну пору року носити головний убір. Обережно чистити вуха. Використовувати безпечні навушники. Слухати не голосно музику.

ТВІЙ НІС

Понюхай апельсин або інший фрукт. Що ти відчуваєш? Який орган допоміг відчути тобі запах?

Ніс потрібен людині, щоб дихати, відчувати й розрізняти запахи.

За малюнками розкажи, що пахне, а що не пахне. Звідки ти це знаєш?

Роздивись малюнки. Назви предмети, які для тебе мають: приємний запах; неприємний запах. Що не пахне?

ТВІЙ ЯЗИК

Спробуй на смак яблуко чи цукерку. Що ти відчуваєш? Який орган допоміг тобі відчути смак?

Завдяки **язику** людина не лише розмовляє, а й відчуває смак їжі. Людина розрізняє основні смаки: кислий, солодкий, гіркий, солоний.

Роздивись малюнки. Назви їжу, що має солодкий смак. Яка їжа солона? Кисла? Гірка?

солоний

кислий

солодкий

гіркий

- Які бувають смаки?
- Який смак тобі найбільше подобається?

ТВОЯ ШКІРА

Торкнись рукою предметів, що оточують тебе. До яких предметів ти доторкнувся/доторкнулася? Що ти відчуваєш?

Шкіра – орган дотику, захисник тіла людини. А ще шкірою ти відчуваєш, коли до тебе торкаються. На дотик ти можеш розрізнити гарячі або холодні предмети, м'які або тверді, гладенькі або шорсткі. За допомогою шкіри людина відчуває тепло, холод, біль.

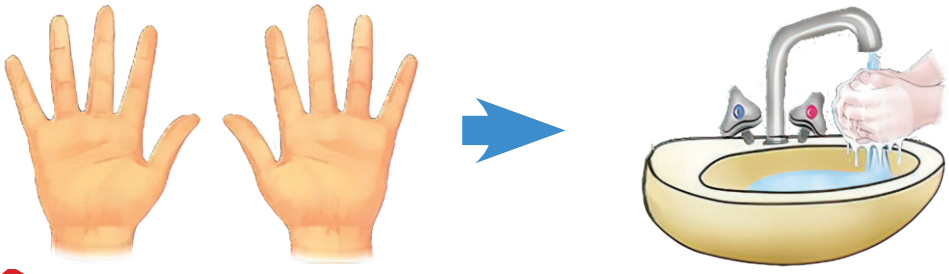

Роздивись малюнок. Скажи, які на дотик зображені предмети й тварини.

Роздивись малюнки. Назви, що гаряче, а що холодне.

Запам’ятай!

Чим більше ти будеш знати про своє тіло, тим краще зможеш доглядати за ним.

За малюнками розкажи, як потрібно доглядати за шкірою.

ОСОБИСТА ГІГІЄНА

Особиста гігієна — це догляд за власним тілом: шкірою, волоссям, зубами, нігтями.

Запам'ятай!

Дотримання правил особистої гігієни – запорука міцного здоров'я.

Розкажи за малюнками правила догляду за тілом.

Запам'ятай!

Правила особистої гігієни

- Мий руки з милом.
- Чисть зуби два рази на день.
- Регулярно приймай душ або ванну.
- Розчісуй волосся гребінцем або щіткою.
- Регулярно обстригай нігті на руках і ногах.
- Користуйся одноразовими серветками

Послухай вірш.

Вмиває кішка кошенят.
Вмиває кізка козенят.
Сестричку меншу з милом
Щоранку мама миє.

І чистим сонечко встає
Щодня з-за небокраю!
Мабуть, і в нього мама є,
Бо хто ж його вмиває?

Анатолій Костецький

- Хто кого вмиває у вірші?
- Чи маєш ти домашніх тварин?
- Як вони умиваються?

Роздивись малюнки. Що потрібно робити, аби завжди мати охайний вигляд.

За малюнками розкажи, коли треба мити руки.

Роздивись малюнки. Розкажи як треба мити руки.

Подумай, навіщо людині зуби.

- Розкажи коли потрібно чистити зуби?
- Якого кольору твоя зубна щітка?

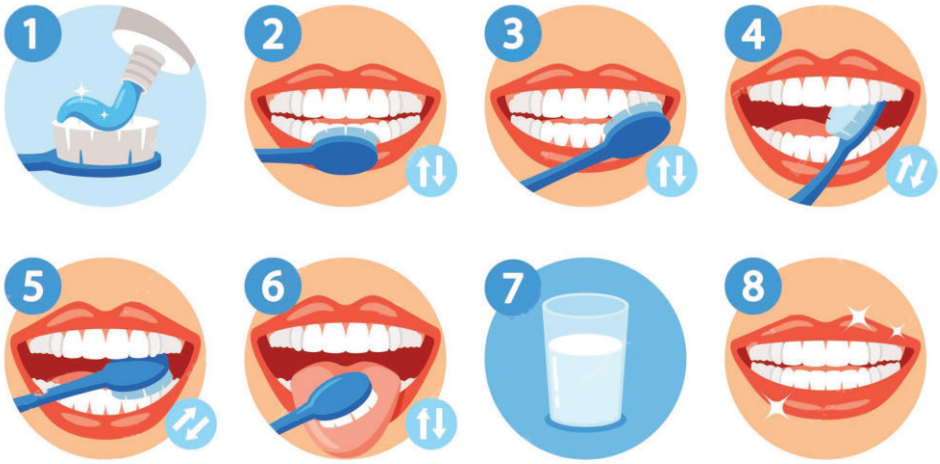

Роздивись малюнки. Поясни, для чого потрібні ці предмети. Які з них для кожного мають бути особистими.

ТВОЄ ХАРЧУВАННЯ

Без їжі життя людини неможливе. Тобі потрібно добре харчуватися, щоб рости, бути здоровою, бадьорою, мати сили для навчання і активного відпочинку. Людині необхідно їсти різні продукти, щоб отримувати корисні поживні речовини. Тому харчування має бути різноманітним.

Поміркуй, які продукти корисні. А які - ні?

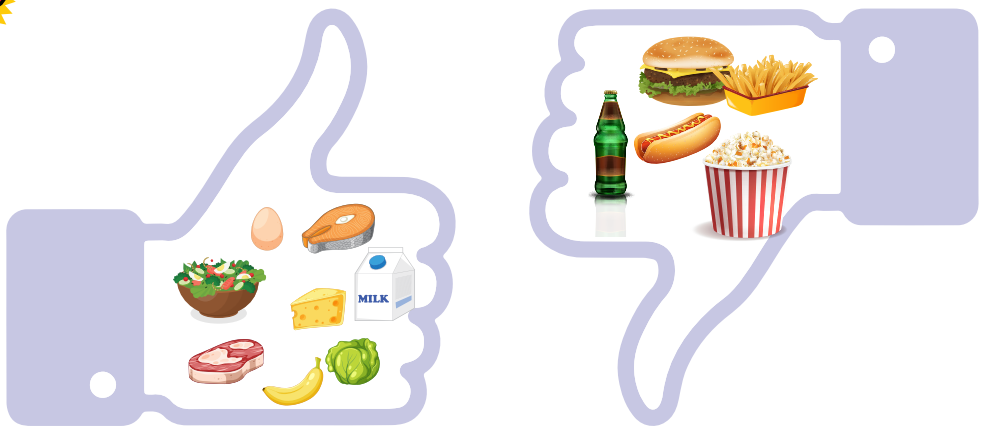

Роздивись зображені продукти харчування. Це – **корисні продукти.**

Це - **овочі та фрукти.** Вони багаті на вітаміни, тому є джерелом здоров'я людини, її молодості і краси.

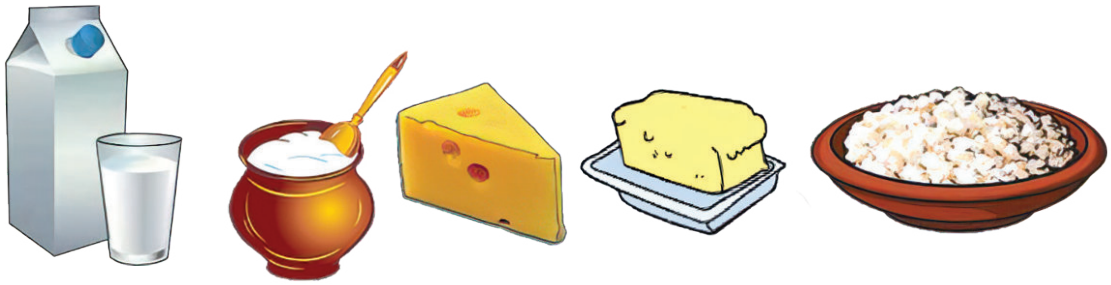

Це **молочні продукти.** Вони легко засвоюються організмом і є поживною й незамінною їжею для дітей.

Це **м'ясні продукти та яйця.** Їх потрібно споживати, щоб рости сильним та міцним.

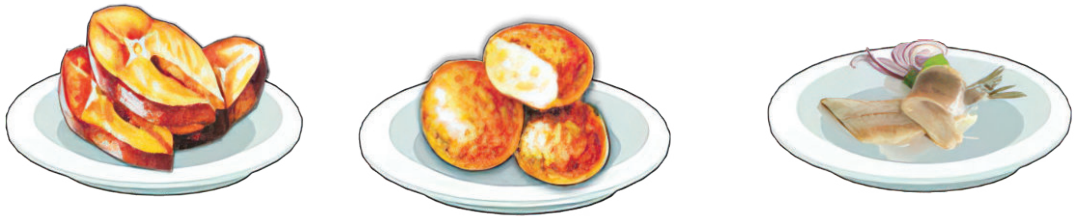

Це **рибні продукти.** Вони корисні для кісток і зубів.

Це — **хліб** та інші **продукти з борошна.** Борошно виробляють із зерна, яке містить незамінні для людини поживні речовини та вітаміни.

Запитання

1. Які молочні продукти ти знаєш? Які з них тобі найбільше смакують?
2. Які ти знаєш рибні продукти? Чим вони корисні?
3. Чому потрібно споживати м'ясні продукти?
4. Які овочі і фрукти ти знаєш? Звідки вони беруться?
5. Які продукти з борошна ти знаєш?
6. Чому потрібно вживати різні продукти?

Дізнайся, для чого нашому організму потрібна їжа.

Їжа необхідна так само, як пальне .

Вона є джерелом енергії для організму. Це вона дає тобі сили, щоб рости, рухатися, думати. Якщо хочеш бути міцним і здоровим, обирай корисну їжу: , , , , , , , .

ТВІЙ НАСТРІЙ

У кожної людини буває різний настрій. Якщо людина здорова, задоволена, то в неї гарний настій. Якщо людина нездужає, чимось незадоволена, то й настрій у неї псується.

Запам'ятай!

Радість, сміх, спокій корисні для здоров'я!

Настрій людини можна визначити за виразом її обличчя.

Роздивись піктограми. Зверни увагу на очі, брови, рот. Скажи, якому настрою відповідає вираз кожного обличчя.

Радість Сум Спокій Злість Переляк

Якщо тебе щось засмутило, налякало, розізлило, то розкажи про це своїм рідним або вчителю. Тебе обов'язково заспокоять і дадуть тобі корисну пораду.

Запам'ятай!

Твій настрій передається іншим людям. Тому зберігай гарний настрій і даруй радість іншим .

Запам’ятай!

Щоб із тобою було приємно спілкуватися, вживай у розмові слова ввічливості.

Слова вітання:
- добрий день,
- привіт,
- доброго ранку,
- добрий вечір.

Слова подяки:
- дякую,
- спасибі,
- щиро дякую.

Слова вибачення:
- пробачте,
- вибачте, я не навмисно.

Слова прохання:
- будь ласка,
- перепрошую,
- дозвольте потурбувати.

Слова прощання:
- до побачення,
- прощавайте,
- до зустрічі,
- бувайте.

Роздивись малюнки. З яким виразом обличчя потрібно промовляти слова вітання, прохання, подяки?

веселе

похмуре

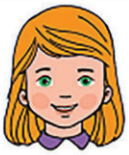

привітне

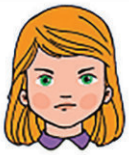

невдоволене

Запитання

1. Який настрій буває в тебе?
2. Чи корисні для здоров’я сум, сльози, злість?
3. Чому потрібно зберігати гарний настрій?

ЗМІСТ

ЛЮДИНА І СВІТ

ТВОЯ ШКОЛА 8
Ти і твої друзі 8
Ти у школі 9
Твій клас 10
Шкільне подвір'я 11
Хто працює у школі 13
Правила поведінки в колі 14
Дорога до школи у місті 17
Дорога до школи у селі 20

БАТЬКІВЩИНА 21
Рослини й тварини — народні символи України 24
Рідний край 31
Громадські місця 35
Транспорт 41

ТВОЯ БЕЗПЕКА 49
Особиста безпека 49
Безпека вдома 51
Безпечний відпочинок 56

ДОМІВКА 58
Твоя оселя 58
Техніка в домі 61
Меблі 63
Посуд 64

ТВОЯ СІМ'Я 71
Члени родини 71
Обов'язки членів сім'ї 73
Професії твоїх рідних 76
Вихідний день 78
Свята 79

ЛЮДИНА

ТВОЄ ТІЛО 86

ТВОЄ ЗДОРОВ'Я 88
Здорова людина 88
Режим дня 91
Як ти ростеш і змінюєшся 92

ЯК ТИ ПІЗНАЄШ СВІТ 92
Твої очі 93
Твої вуха 95
Твій ніс 97
Твій язик 98
Твоя шкіра 99

ОСОБИСТА ГІГІЄНА 101

ТВОЄ ХАРЧУВАННЯ 105

ТВІЙ НАСТРІЙ 108

Навчальне видання

Сніжана ТРИКОЗ
Ганна БЛЕЧ

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ
Підручник інтегрованого курсу для осіб
з особливими освітніми потребами (F70)
2 клас (у 2-х частинах)
Частина 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Відповідальний редактор І.Тютчева
Редактор Н. Жембровська
Макет обкладинки Н.Москаленко
Комп'ютерна верстка І. Торохтій

Формат **84x108/16.** Папір офсетний. Гарнітура Arial
Друк офсетний. Ум. друк.арк. 11,76 обл.-вид.арк. 7,89
Наклад 10 226 прим.
Зам.№ 24-07-1115

В оформленні підручника використано деякі світлини з вільних джерел мережі
«Інтернет» та матеріали фотобанку *Shatterstock*
Бренди та ресурси зображуються лише з освітньою метою
та не є закликом до їх купівлі/відвідування

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7928 ВІД 08.09.2023
Адреса редакції: 02095, м.Київ, вул. Княжий затон, 9а, офс 369
E-mail: atlant_publishing@ukr.net

Віддруковано у ТОВ «ПЕТ», вул. Максиміліанівська,17, м Харків, 61024
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6847 від 19.07.2019р.

